

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistulae - Cod. Aug. perg. 52

[S.l.], [9. Jh.]

Augustinus an Hieronimus: de origine animae

[urn:nbn:de:bsz:31-6736](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-6736)

AN GVS TI NI ADHIRO NIMVM DIORIGINE ANIMAE TPIS TO LA

Dum enim qui nos uocauit in suu regnu & gloria. Arrogau & rogo. ut hoc quod ad te scribo scē fr̄ hieronimē me consu lens te. de his quae nescio fructuosum esse nobis uelis. Quamquam enim te multo quae ego sum aetate maior tamen & iam ipse iam senex consulo. sed ad id discendum qd opus est nulla mihi aetas uideri potest. Quia & si senex magis docere quam discere. Magis tamen discere quam doceat ignorare. Nihil equidem molestius fero hominibus angustiis meis quas pacior in difficultatibus meis quam nonibus quae tam longinqua tuae caritatis absentia ut uix possim me adare. **T**recipere literas tuas. p̄m̄ ualla non dierum nomen suu. sed a liq̄t annor. cui si fieri possit cotidie presentem te habere uellem. cum quo loquerer quicquid uellem. **N**e ideo tamen non debui facere quod potui. si non potui totu quod uolui. ecce uenit ad me religiosus iuuenis catholici pace frater & aetate filius honore conp̄bit noster. orosius uigil ingenio paratus eloquio. flagrans studio. uile uas in domo dmi esse dissiderans. ad resellendas falsas p̄nemosas que elocuti nas quae animas hispanor. multo infelicius quam corpora barbari cus gladius trucidarunt. Nam inde ad nos usque ab oceani litore p̄perauit. Fama & exitus quod a me possit de his quae scire uellet quidquid uellet audire. Neque nullu cepit ad uentus sui fructum p̄mo ne de me multu famae crederet. Deinde docui homine quod potui. qd au non potui. unde discere posset ammonui. atque ut ad te ire oratus sum. **Q**ua h̄re consiliu t̄preceptu meū cum libenter & obediēter acciperet. Rogau eū ut abste ueniens p̄ nos ad p̄p̄a remearet. Quae eius pollicitationem tenens occasione mihi credidi adno esse concessam qua tibi scriberem de his quae te scire cupio. Quae reba em̄ quem ad te mitterem. nec mihi facile occurrebat idoneus & fide agendi & alacritate obediendi & exacti one peregrinandi ubi ergo iu uenem ex per tus sum cum ipsum eo qualem adno p̄ce barn dupi tare non potui. **A**ccipe igitur quae mihi p̄ce aperire ac disserere n̄ graueris. **Q**uestio de anima multos mouet in quibus & me esse confiteor. Nam qd de anima firmissime tene am non tacebo. Deinde subiungam quid mihi adhuc expediri uelim. Anima hominis in mortalit̄ est secundum quenda modum suu. Non em̄ omnimodo sicut ds. De quo dictum est quia solus habet in mortalit̄atem. Nam de anima mortibus sc̄a scriptura multa commemorat unde illud e. sine mortuos sepelire mortuos suos. Sed quod ista mortuus alienata aui tacti. ut tamen in natura sua uiuere non omnino desistat. ita mortalis & aliqua causa in uentur ut & iam in mortalit̄ non sine ratione dicatur. Non est pars diuina. si em̄ hoc esset omnimodo incommutabilis atque incorruptibilis esset. Quod si esset nec deficeret inde terius. nec p̄ficeret immelius. nec aliquid in se in d̄p̄sa uel inciperet habere qd non habebat. **Q**uanti ad ipsius eius adfectiones pertinet. Quae uero aliter se habeat non opus est & in se uis testi monio. quisquis se ipsum aduertit agnoscat. Frustra au dicitur ab eis qui animadi partem esse uolunt. Hanc eius labem aetur p̄idinem qua uidentur in nequissimis hominibus. hanc deniq; infirmitatem & egritudinem qua sentimus in omnibus hominibus non ex ipsa illi esse sed ex corpore. Quid inter est unde egrotet. quae si esset incommutabilis quae aliquo modo aliqua causa unde libet egrotare non posset. Na qd uere incommutabile & incorruptibile est nulli us rei accessu commutari t̄ corrupi potest. Alioquin non achillea tantum sicut fabule ferunt sed omnis caro esset in uulnerabilis. si nullus ei casus acce dis set. Non est ita & natura.

118

115

115

VI

Incom mutabilis quae aliquo modo aliqua causa mutabilis est. Omnia nefas est nisi uere sum
meque Incom mutabilem credere. Non est igitur anima pars diuina incorporea quoque est anima
& si difficile dardioribus per sua dera potest. Mihi tamen fateor esse persuasum sed uerbi conuo
uersiam t superfluo faciam t meo patiar. Quo cum dicitur con stat non est opus certare de nomine
sic corpus est omnis substantia t essentia t si quid aptius nuncupatur. id est ad aliquo modo est in se ipso
corporeus. Anima nem sicut solam incorpoream place appellare naturam quae summae Incom
mutabilis & ubique tota est corpus est anima. Quo tale aliquid ipsa non est. Porro sic corpus non est
nisi quod p loci spacium aliqua longitudine latitudine altitudine ita sititur t mouetur ut ma
iores sui parte minorem locum occupet & breuiore breuiorem. Minus quiescit in parte quam in toto non
est corpus anima. Pro totum quippe totum quippe corpus quod animat non locali diffusione sed quadam uita
li intentione por tigitur. Nam p omnes eius particulas tota simul adest. Nec minor in minoribus & in
maioribus maior sed alicubi intensius alicubi remissius & in omnibus tota & in singulis tota est. Neque
enim aliter quod incorporeum & iam non motum sentit tamen nota sentit. Nam & in quo puncto in carne uiua aliquid
tangitur quauis locus ille non solus totus corporis non sit sed uix incorporeum uideatur. Anima tamen totam
non lateat neque id quod sentitur p corporis iuncta discurret sed ibi tantum sentitur ubi sit. Unde ergo ad
totam mox puenit quod non in toto sit nisi quia & ibi tota est ubi sit nec ut tota ubi sit & ita desert.
Vi uero enim & illa ea presente ubi nihil tale factum est quod si fieret & utrum que simul fieret simul utrum que totam
partem non lateat. Pro inde & in omnibus simul & in singulis particulis corporis sui tota simul esse non posse
si illa ita diffusa daretur ut uideamus corpora diffusa p spacium locorum in nobis suis partibus minora occupa
re & amplioribus ampliora. Quapropter si anima corpus esse dicenda est non est certe corpus quale terrenum est nec quale
humidum aut aerium aut aetherium. Omnia quippe talia maiora sunt in maioribus locis & minora in
minoribus in minoribus & nihil eorum in aliqua sui parte totum adest sed ut sunt partes locorum ita occupan
tur partibus corporum unde intellegitur anima siue corpus siue corporea dicenda sit. Propriam quandam
habere naturam. Omnibus his mundane molis elementis & excellentiore substantia creatam quae
ueraciter non possit in aliqua fantasia corporalium imaginum quae p carnis sensus percipimus cogitari
sed mente intellegi utraque sentiri. Neque haec p inde loquor utraque que tibi nota sunt doceam sed
ut aperiam quid firmissime de anima teneam. Nemo quisquam cum ad ea uenero quaere quiro nihil de ani
ma t scientia t fide tenere arbitror. Certus & iam sum ~~animam nulla~~ animam nulla
diuina nulla diuina necessitate t sua sed p propria uoluntate in peccatum esse conlapsam nihil liberari posse
de corpore matris huius t suae uoluntatis uirtute tiqui sibi ad hoc sufficiens t ipsius corporis morte
sed gratia dmi p ihm xpm dnm nrm. Nec omnino est anima ullam in genere humano uisita necessarius
ad liberationem mediator di & hominum homo xps istis. Quae uique au sine gratia mediatoris &
sacramento eius in qualibet corpore aetate de corpore exigerit & in poena futura & in ultimo iudi
cio recepturam corpus ad poenam. Si uero post generationem humanam quae facta est & adam re gene
retur in xpo ad eius p tinentem societatem & requiem post mortem corporis habituram & corpus ad gloria
recepturam. Haec sunt quae de anima firmissime teneo. Nunc accipe opsecro quid requiram & no
lime sper nere si te non spernat qui pro nobis dignatus est sperni. Quaero ubi contraxerit anima tra
tum quo trahatur in eandem nationem & iam in factis morte preuenti si ei p sacramentum quo & iam
par uuli baptizatur xpi gratia non sub uenerit. Non enim est & illis qui modo noua quaedam gratia
coeperunt dicentes nullum ratum esse & ad non tractum qui p baptismum in infante soluat

quod te sapere scirem Immo nescire id non sapere scirem nequaquam hoc abstequerem aut que-
rendu putarem sed quia tenemus de hac sententia una concinenter catholice fundatissime fidei
questio iouianiani uani loquia redarguens adhibuit testimoniu & libro iob nemo mundus in conspe-
tuo nec in suis cuius est dies unius utrasque terra. Deinde adiunxisti tenemur querere In simi lru
dinem pytharictonis adae & libentius in ionam proph&am:

DISPUTATIO DE RATIONE ANIMALI

Cum apud uos celestis eloquentia purissimi fontis & literarum omnium fluentia redundent ac solida seculum
dom ueritatem sanctas uia cuncta firmo statu membra contineat. miro stupore mentis artonitus ut fih
lucidu Insulari riuuli dignemini haurire nitores corporis infirmee medentis. Magis ergo quae de-
grecoru mutuaui fontibus scicribus pferam atque latinorum latices limpidissimos ad uer cordis secreta
pducu. Origenis igitur qui nullu pprae de anima edidit librum in catholico & ecclesiastico predicacionis
animae faciens mentione haec dicit. de anima uero uerū & seminis traduce ducatur trauracio ipsius. I-
se substantia inserta ipsius corporis seminibus habeatur. an uero aliud habeat initium. si genitu e aut non geni-
tu t certe si genitum secus corpore inditur necne non satis manifesta predicacione distinguitur. Item in li-
bro que de pistola apost t ad rom scrip sit. Siquis aut rationem humane anime requirat cu de ea neque qd
& seminis traduce ducatur neque qd honorabilior & antiquior corporum conpage sit tradidit ecclesiastica
regula ppi qd multi nec conphendere potuerunt aliter semini oportere de anima rratione sed & quicquid semine
uel disse hie uisunt anon nullis insuspiratione habetur uel ut noui aliquid introducentes. Factur au idem ipse
origenes in prefatis opusculis sed & eusepius caesariensis & pampphilus martyr. basilius quoque & gre-
gorius didimusque & iulianus similiter in suis unius substantiae omes ee animas & immortales ac
rationabiles liberi & bptizi ac uoluntatis. ludicandas quoque ee phis quae in hac uita zesserunt.
Iste tamen eas factas ad o qui uni uersa creauit & condidit. Quando au facte sunt olim simul ac nunt
psingulos nascentiu quid pperuili est aunt alterum edubus opinari. Artanasius. hilarius & ambrosius
praeparatiua in uentrem mulierem de fo matrisque coapori bus tunc ad presens creay animas. Remse
ri de fo mato uin corpore crimnantur. Iam uero illi qui & traduce animas uenire con firmant & to-
simul corporali eas semine seminari siquidem ut quidam ipsorum ad firmare solent non ali uddunt
ee anima qua in susfflationem sps di illa scilicet qua in initio facture mundi ds in susfflasse dicitur in adam
de ipsa dice eam substantia pferentes. Quomodo non isti uidebuntur quodam modo haec praeter scrip-
ture regulam & rationem p&atis adserere quod substantia di est que p&cat si uin ma que de substantia
di e p&cat insup & ia quod & poenis subdenda sit p p&cato. sed & illud se quod pabsur du est incurrere
non uident. quia necesse est eam simul uin corpore mori & esse mortalem. si simul uin corpore t
seminata t for mata t natae. Tum deinde illud est apollonius tertullianus popeus arnobius
lactantius atque apollonaris qui unam quidem & nullis substantibus ad o factam ee dicunt animam
ideest illam quae primari facta est in adam & ex adam omniu hominu animas & istere. Et secun-
du corporalem sine dubio susfflationem. traducem quoque fieri animarum & ia ipsi quid aliud of-
tendunt. nisi animas ee mortales. si eu si uin ma lia cetera & solo semine oriuntur. ita & ia de homi-
nibus senti mus ut cum corpore simul in eodem semine & ia anima defendatur. Quid dicimus de his
qui in p&ati ad huc & de uentre ab or si sunt & quod non nunqua & iam ante qua masculorum natu-
ralium recepta cu li semina sint suscepta depererunt in quibus sine dubio inuenitur qd simul & iam ille